

Ефективна комунікація
Самоконтроль
Емпатія
Кооперація
Аналіз проблем і прийняття рішень
Запобігання конфліктам та їх розв'язання
Асертивність
Самооцінка, самоповага
Повага до прав людини
Гендерна чутливість
Активне громадянство

Тренінг 1. Дружний клас

Мета

З'ясувати, як допомагають у роботі злагодженість та взаємодія, вчити створювати спільний проект, виховувати взаємоповагу, взаємодопомогу.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- називають ознаки справжнього друга;
- дають визначення поняття «взаємодія»;
- пояснюють, до чого веде незлагодженість у роботі;
- демонструють, як допомагають у роботі злагодженість та взаємодія.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).
- Ватман, на якому написано: «Наш 3-й клас».

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати роздавальні матеріали для учнів і додатки для вчителя.
- Перевірити презентацію до теми «Дружний клас».

Орієнтовний план уроку

Стартове завдання	5 хв
Бесіда «Вчимося діяти разом»	5 хв
Руханка	2 хв
Перегляд та обговорення відео	8 хв
Вправа «Робота в команді»	15 хв
Підсумкові завдання	5 хв
Усього тривалість	40 хв

Стартові завдання (вступ до теми про знайомство)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді дітей, підсумуйте: «Минулий урок був присвячений ознайомленню з програмою "Вчимося жити разом". Ми розробляли правила, які допоможуть нам працювати, і більше дізнавалися одне про одного».
2. Оголосіть тему уроку: «Сьогодні ми продовжимо говорити про те, як діяти разом, допомагати одне одному, як здружити наш клас».
3. Запропонуйте дітям прочитати вірш «Гойдалка на двох» (*Завдання 1 у Роздавальних матеріалах для учнів*). Поясніть значення слів «запеклий жаднюга» — той, хто завжди з усіма жадібний, невинуватий жаднюга.

Запитання для обговорення:

- Чому не можна бути жадною на гойдалці? (*Бо самому неможливо покататися; вдвох цікавіше і веселіше гратися.*)
4. Знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я та розповісти,

в які ігри їм подобається грати разом з іншими дітьми (хованки, бадмінтон, теніс, футбол тощо).

Якщо у класі надто багато учнів або у вас не вистачає часу, виконайте цю вправу в парах.

5. Вправа «Справжній друг» (*якщо є час*)

Зачитуйте твердження, якщо учні згодні з ним, то плескають у долоні, якщо ні – тупотять ногами.

- Справжній друг – це той, хто ніколи не обманює свого друга.
- Справжній друг – це той, хто нікому не розповість про секрети свого друга.
- Справжній друг радіє, коли товариш отримав погану оцінку.
- Справжній друг – завжди намагається захистити від образ.
- Справжній друг насміхається, коли в його товариша щось не виходить.
- Справжній друг – це той, хто не шкодує для друга нічого з того, що має.

Підсумуйте: «Молодці! Ви добре знаєте, що означає бути справжнім другом».

Бесіда «Вчимося діяти разом» (дати визначення поняття «взаємодія»)

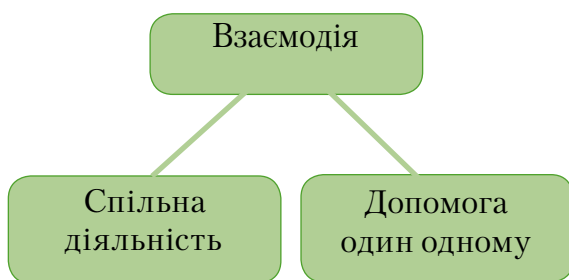
Слово вчителя: «Щодня ти приходиш до школи і спілкуєшся зі своїми однокласниками».

Запитайте учнів: «Які роботи в класі ви виконуєте разом? (*Чергування, збір макулатури, підготовка до виступу.*)

Що потрібно для того, аби робота була успішною?» (Діяти разом.)

Підсумуйте: «Взаємодія – це коли ви щось робите разом і допомагаєте один одному».

Примітка: намалюйте схему на дошці (або напишіть слова на картках і прикріплюйте їх на дошку в ході бесіди).

Запропонуйте учням виконати Завдання 4 у Роздавальних матеріалах для учнів і прочитати слова, які починаються з частини «взаємо-» (якщо дітям складно виконувати це завдання самостійно, то підкажіть їм, щоб рахували букви).

Примітка: Якщо дітям складно писати на колінах, то намалюйте кросворд на дошці. Охочі по черзі можуть дописати букви.

Завдання 4

 Чимало слів починаються з частини «взаємо-». Розгадай кросворд і розкажи, як ти розумієш кожне з цих слів.

ВЗАЄМО	
---------------	--

Руханка «Усі – дехто – один – ніхто» (розім'ятися, потренувати увагу)

Слово вчителя: «Встаньте ті, в кого карі очі». Учні з карими очима мають встати, а потім знову сісти на місце. Продовжте: «Встаньте ті, хто вранці прокинувся у доброму настрої»; «Встаньте ті, в кого є друзі»; «Встаньте ті, хто любить кавун»; «Встаньте ті, хто йде до школи з однокласниками»; «Встаньте ті, хто полюбляє мультики»; «Встаньте ті, хто бачив кенгуру»; «Встаньте ті, хто говорить китайською» тощо.

Примітка: спираючись на знання свого класу, постарайтеся назвати те, що стосується всіх учнів, кількох учнів, лише одного учня або жодного з класу.

Підсумуйте: «Отже, за допомогою цієї вправи ми дізналися, що між нами є багато спільного».

Перегляд та обговорення мультфільму (продемонструвати, як допомагають дружба і злагодженість у роботі)

1. Перегляньте відео «Ріпка» (4:48 хв). Якщо учні вже переглядали його або читали казку – перейдіть до обговорення.

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/R-pka/>

Запитання для обговорення:

- Хто посадив ріпку?
 - Хто допомагав її витягнути?
 - Що було головною умовою успіху?
 - Чи трапляються подібні ситуації у вашому класі? Наведіть приклади таких ситуацій.
 - Як ви розумієте вислів: «Один за всіх і всі за одного»?
2. Перегляньте відео «Лебідь, Щука і Рак» (1:30 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Lebed--Rak-i-SHCНuka/>

Запитання для обговорення:

- Що хотіли зробити Лебідь, Щука і Рак?
- Куди кожен з них тягнув віз?
- Чи трапляються подібні ситуації у вашому класі?
- Як їх ліпше вирішувати: кричати, сперечатися, наполягати на своєму чи радитися, домовлятися і діяти разом?

Примітка. Напишіть на дошці схему (або напишіть слова на картках і прикріпіть на дошці).

Взаємодія + злагодженість = успіх

Підсумуйте: «Висновок: взаємодія і злагодженість – запорука успіху».

Вправа «Робота в команді»
(кооперація, творча взаємодія)

1. Об'єднайте учнів у три групи («художники», «письменники», «юристи»). Для цього роздрукуйте картки (Додаток 1.1) і виріжте потрібну кількість їх. Покладіть картки в коробку і запропонуйте дітям витягнути папірець. Для економії часу можна заздалегідь прикріпити картинки на спинки стільців учнів.
2. Розподіліть завдання між групами та роздайте Додаток 1.2:
 - «художники» мають створити емблему класу; «письменники» придумати гасло класу; «юристи» скласти правила класу, за зразком Додатку 1.2.
 - Роздайте учням аркуші паперу формату А3 і дайте час на підготовку.
4. Запросіть групи продемонструвати результати своєї роботи.
5. Оформте плакат з емблемою, гаслом та правилами і прикріпіть його на видноті.

Запитання для обговорення:

- Як ви гадаєте, яких правил вам буде дотримуватися легше?
- А яких правил дотримуватися складніше?

- За короткий час нам вдалося створити чудовий плакат. Як ви гадаєте, чому?

Підсумуйте: «Коли всі дружно працюють, результат набагато кращий».

Підсумкові завдання (закріпити отримані знання)

1. Зачитайте висновки:
 - Взаємодіяти – це щось робити разом і допомагати одне одному.
 - Взаємодія і злагодженість – запорука успіху.
 - У дружньому класі вчитися легше і приємніше.
2. Домашнє завдання (*виконується за бажанням дітей*)

- Завдання 5 у Роздавальних матеріалах для учнів.
 - Попросіть учнів принести на наступний урок світлини своєї родини.
3. Вправа «Відкритий мікрофон». Запропонуйте учням по черзі сказати, що їм найбільше сподобалося чи не сподобалося на цьому уроці.

Якщо у класі надто багато учнів або у вас не вистачає часу, виконайте цю вправу в парах.

5. Запропонуйте дітям стати в коло, взятись за руки і разом сказати: «Ми — дружний клас, ми — молодці!»

Завдання 5

 Прочитай приказки за схемами і запиши їх. Поясни, що вони означають.

О	д	н	а	к	в
					і
и	т	ь	в	і	т
б	.	а	к	н	к
о	р	е	н	а	

Д	е					
		д	р	у	ж	н
а	т	,	і	ш	і	
м	і	с	и	л		
.	і	ш	і	н	ь	

81

Додаток 1.1

НАШЕ ГАСЛО

Ми веселі і слухняні,
Ми розумні і старанні,
Двійки й сварки не для нас,
Ми – найкращий в школі клас!

ПРАВИЛА НАШОГО КЛАСУ

Тепле і привітне слово
скрасить будь-яку розмову.

Не правуйся кулаками,
а хорошими словами.

До усіх привітним будь,
про образи ти забудь.

Слабших в класі захисти,
скромним, чесним будь завжди.

Як усім допомагаєш,
то багато друзів маєш.

Леся Вознюк